

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-06-07
Besvaras senast
2024-06-19 kl. 12.00

Till landsbygdsminister Peter Kullgren (KD)

2023/24:967 Havs- och vattenmyndighetens översyn av hamnar med status som riksintresse för yrkesfisket

Havs- och vattenmyndigheten, HaV, genomför just nu en översyn av landets hamnar som är utpekade som riksintresse för yrkesfisket. Som utpekad hamn som faller inom ramen för riksintresse ska dessa områden skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra för fiskets bedrivande.

I det förslag som HaV presenterat och som varit ute på remiss under våren föreslås att antalet hamnar som pekas ut som riksintresse för yrkesfisket minskar från 55 till 29. Ett skäl till att så många hamnar föreslås att förlora sin status som riksintresse för yrkesfisket förefaller vara att de kriterier som HaV valt att använda för sitt urval fokuserar på det storskaliga industrifiskets behov genom hamnars kapacitet att ta emot stora landningar, samtidigt som förslaget om det genomförs är direkt kontraproduktivt för det småskaliga kustfisket.

I översynen beaktas inte aktuell kunskap om svaga fiskebestånd på grund av industrifiskets överfiske i Östersjön och Bottenhavet, forskarnas larm och behovet av en ekosystembaserad förvaltning. I stället riskerar förslaget, om det genomförs, att cementera ett icke-hållbart fiske och främja storskalig trålning i ett läge som redan är mycket allvarligt för både fiskebestånd och det småskaliga fisket.

Inte heller speglar metoden och utfallet de negativa konsekvenser som detta kan få för andra viktiga nationella mål, som behovet av en mer robust inhemsk livsmedelsförsörjning och ökad beredskap i kris och krigstid genom att kunna upprätthålla livsmedelsförsörjningen. För vår självförsörjningsgrad och landsbygdsutveckling behöver en positiv utveckling främjas längs hela den svenska kusten, och hänsyn behöver tas till det småskaliga kustfisket och fiskens roll och potential som resurs inom livsmedelstillverkning.

Längs hela den långa kuststräckan mellan Norrbotten och Södermanland pekas enbart Norrsundets hamn ut i det nya förslaget. Norrsundets hamn är den hamn i Gävleborg som är störst på lossning för direkt transport av fisk till fiskmjölstillverkning i Danmark och har kapacitet att ta emot stora landningar av sill och skarpsill. Men hamnen är samtidigt inte bland de tio främsta hemmahamnarna inom det småskaliga kustnära segmentet.

Samtidigt som Norrsundets hamn finns med i förslaget stryks ett antal andra

hamnar som skulle förlora sitt skydd som riksintresse, trots att de har kapacitet att ta emot landningar för humankonsumtion och har stort kulturhistoriskt värde. Länsstyrelsen i Gävleborg har i sitt remissvar avstyrkt förslaget och föreslår i stället att Stocka, Skärså, Ljusne, Saltharsfjärden, Bönan och Engesberg i Gävleborgs län, Öregrund och Hästskär i Uppsala län samt Bondhamn i Västernorrlands län är hamnar som ska kvarstå eller utses som riksintressen för yrkesfisket. Detta föreslås utifrån perspektivet att möjligheten till lokal livsmedelsförsörjning från havet vid kris eller höjd beredskap behöver stärkas och redundansen öka, vilket kräver att fler än fem hamnar pekas ut i Gävleborgs län och ytterligare ett antal i grannlänen.

HaV föreslår att förslaget ska träda i kraft den 1 augusti, och den slutliga utformningen efter remissomgången har stor betydelse för utvecklingen längs hela Norrlandskusten.

Med anledning av det som anförts ovan är min fråga till landsbygdsminister Peter Kullgren:

Vilka åtgärder tänker ministern vidta för att kommande beslut om hamnar som utses som riksintresse för yrkesfisket inte ska missgynna det småskaliga kustfisket och behovet av en stärkt livsmedelsförsörjning ur ett beredskapsperspektiv?

.....
Linnéa Wickman (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Rebecca Heinemann